

Geen roofbouw op de natuur plegen.
Flora en fauna beschermen

25 RICHTLIJNEN BOUWBIOLOGIE | 25leitlinien.baubiologie.de

Serie: 8-18-25

'25 richtlijnen van de bouwbiologie'

Flora en fauna beschermen, geen roofbouw plegen

In de bouwbiologie is het heel normaal om geen roofbouw te plegen op de natuur, en flora en fauna te beschermen.

© TIERRAFINO - FRUITTUIN VAN WEST - BOUWEN MET NATUURLIJKE MATERIALEN

Stikstof

De effecten van een te hoge stikstofuitstoot op het ecosysteem is al jaren bekend. Te veel stikstof zorgt ervoor dat bomen afsterven omdat de bodem zo zuur is als azijn. Te veel stikstof leidt tot een eentonig landschap. Insecten en vogels die insecten eten verdwijnen. Zo'n driekwart van de insecten is in de afgelopen 27 jaar verdwenen. Misschien kun je het je nog herinneren, maar ooit moest je de voorruit van je auto schoonmaken omdat er insecten op zaten. Daar hadden tankstations van die speciale sponsjes voor.

Ook voor de gezondheid is te veel stikstof slecht. Zo wordt de lucht ongezonder als er veel fijnstof in zit, denk aan stikstofoxiden en ammoniak. Vooral de mensen met longklachten en astma hebben last van hoge concentraties stikstof. Onze voedselproductie komt in de problemen met te veel stikstof. 75% van onze gewassen hebben bijen en andere insecten nodig voor de bestuiving. En juist deze insecten zijn enorm afgenomen omdat de bloemen en bomen niet tegen de sterk verhoogde stikstofconcentraties kunnen.

Het is dus zeer goed nieuws dat de rechter op 29 mei 2019 het Programma Aanpak Stikstof [PAS] ongeldig heeft verklaard. En daarmee heeft aangegeven dat natuur belangrijker is dan economie. Het PAS was alleen een papieren actie waar geen echte maatregelen uit voortkwamen. Maar nu moet er echt wat gebeuren! Gelukkig is er de bouwbiologie. Bouwbiologische gebouwen zijn per definitie milieuvriendelijk, duurzaam en - heel belangrijk - gezond voor de gebruikers én voor de natuur.

Geen rooibouw plegen

Het is onbegrijpelijk waarom geen rooibouw plegen op de natuur niet het standaard uitgangspunt is bij bouw- en andere projecten. Hoe kunnen wij mensen toch denken dat de natuur niet belangrijk is? We moeten leven mét de natuur, en leren van de natuur. Niet de natuur vernietigen en maar lastig vinden. Denk aan Paaseiland, een eiland vol overvloed voordat de mensen daar aankwamen. Toen mensen kwamen, hebben ze in weelde geleefd en de prachtige grote stenen koppen gemaakt. Daar hadden ze alle tijd voor omdat er voedsel in overvloed was. Door de weelde niet te beschermen ging het bergafwaarts met de natuur op het eiland. En toch heeft iemand de laatste boom omgekapt. Omdat hij vond dat hij toch belangrijker was dan die boom...

Flora en fauna beschermen

Bouwmaterialen hebben heel veel energie nodig om gemaakt te worden. Vooral beton, chemische isolatiematerialen, staal, kunststof en aluminium om er enkele te noemen. Daarnaast hebben vooral de chemische bouwmaterialen ook nog eens een sterke negatieve milieu-impact tijdens de verwerking en zelfs na sloop van het gebouw. Vaak is recycling niet eens een optie.

Ook op lokale schaal is het van belang om de flora en fauna te beschermen. Bomen kappen voor een bouwplaats betekent dat het ruim 100 jaar duurt voordat er weer bomen zijn met vergelijkbare afmetingen. En rondom een boom leven er veel dieren en insecten.

Grond die vrijkomt bij het afgraven van de fundering wordt vaak naar een grondbank gebracht en niet hergebruikt op het bouwterrein. Er komt dan andere grond terug voor het aanvullen. Handig voor het bouwwerk, maar slecht voor het bodemleven.

Het duurt zo'n 20 jaar voordat het bodemleven, dat bestaat uit miljoenen zo niet miljarden micro-organismen, weer op zijn oude niveau terug is. Met een kleine aanpassing in het bouwproces is ervoor te zorgen dat dit probleem er niet is, zoals bijvoorbeeld het gebruiken voor de aanleg van een tuin rondom het gebouw.

Leem biedt interessante mogelijkheden

Als we het hebben over hergebruik van grond zien we interessante mogelijkheden door het gebruik van leem, bijvoorbeeld ook met lokale grond, voor het maken van stampleem voor gebouwen en gebruik in huizen.

Als bio-based en natuurlijk bouw materiaal is leem uitstekend te recyclen en wordt het veel toegepast voor het maken van bijen- en/of insectenhôtels. Wat je met een natuurlijk bouw materiaal al niet kan doen.

Bouwbiologie is toekomstbestendig

Toekomstbestendig bouwen is bouwbiologie. Je verdiepen in alle aspecten van de bouwbiologie is waarschijnlijk beter bestede tijd dan demonstreren op het Malieveld omdat de bouw stil ligt... Want als we gezonder bouwen en gezondere gebouwen gaan bouwen dan komt de bouw niet meer stil te liggen. Gooi het roer om! Durf en ga bouwen in harmonie met de natuur.

OVER DE BOUWBIOLOGIE SERIE:

De bouwbiologie kent 25 richtlijnen die belangrijk zijn voor een gezonde, natuurlijke, duurzame en mooie leefomgeving. In deze serie wordt iedere richtlijn kort uiteengezet en maken we de verbinding met natuurlijke bouwmaterialen en gezondheidsaspecten in de moderne bouwopgave.

Deze bouwbiologie serie komt tot stand in samenwerking tussen Pieter Hennipman van Eco-Wise, gecertificeerd bouwbioloog (IBN 1152), en Peter Lindeman, voor Tierrafino: producent van natuurlijke pleisters, stucen en verven gemaakt van leem: mooi, en gezond.

Eco-Wise: meet, analyseert, begeleidt, test, adviseert, zoekt uit, lost op en helpt u naar een gezonde woning. Pieter Hennipman adviseert u graag.

Tierrafino leem is 100% natuurlijk, beschikbaar in de mooiste kleuren van de natuur, en verkrijgbaar in verschillende texturen en verwerkingsvormen. Mooi én gezond. Door de bouwbiologische kenmerken past leem daarom perfect in een gezonde gebouwde omgeving en werkt deze goed samen met moderne bouw- en warmtetechnieken.

© TIERRAFINO - HERZOG DE MEURON - KUPPPERSMUHLE - DUISBURG